

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

Sociální ekonomika– sociální firma

**Sociální prevence v sociálně vyloučených lokalitách v Ústeckém kraji
20. června 2012**

Co je sociální podnikání

- Podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí.
- Hraje důležitou roli v místním rozvoji a vytváří pracovní příležitosti pro osoby dlouhodobě znevýhodněné na trhu práce.
- Pro sociální podniky je stejně důležité jak zvyšování veřejného prospěchu, tak dosahování zisku, který je však z větší části použit pro další rozvoj sociálního podniku či veřejně prospěšné aktivity.
- Sociální firma poskytuje svým zaměstnancům určitou míru podpory (zejména při zaučení, příp. i během zaměstnání); zároveň usiluje o maximální využití schopností a potenciálu všech svých zaměstnanců; klade důraz na profesní rozvoj svých spolupracovníků a umožňuje jejich další vzdělávání.
- Sociální firma by se měla řídit standardy sociálních firem (TESSEA – Tématická síť pro sociální ekonomiku).

Přínosy sociálního podnikání dle sítě TESSEA

- podporuje vlastní aktivitu lidí – růst sebedůvěry, smysluplnost práce, z klientů pracující lidé
- přináší do podnikání etický rozměr – je to o hodnotách
- šetří státní prostředky – místo dotací tvorba zisku, rozšíření nabídky služeb a zboží, snížení závislosti na státu
- snižuje nezaměstnanost a závislost na veřejné podpoře
- podporuje místní, komunitní rozměr lidského života a využívá místní potenciál
- propojuje soukromý, veřejný a neziskový sektor

P3 - People, Planet, Profit, o.p.s.

Vítovcova 108/4
Praha 4 - Hodkovičky
147 00
Česká republika

petra.francova@p-p-p.cz

<http://www.p-p-p.cz> nebo i
www.people-planet-profit.cz

možnost přihlášení za
člena TESSEA na www.p-p-p.cz

Služby	Infokluby (rychlá orientace na trhu práce pro nově evidované), „IPS“ pro dospělé uchazeče i zájemce	posilování pracovních kompetencí, individuální pracovní poradenství ze strany poradců ÚP či soc. pracovníků obcí, odborné poradenství dluhové, bytové, využití sítě poskytovatelů soc. služeb	služby pracovního poradenství zaměřené na adaptaci na plný pracovní úvazek a závazky plynoucí z pracovněprávního vztahu, pokračující dluhové poradenství v případě nástupu exekuce na mzdu, služba orientace na trhu práce, bilanční diagnostika, motivace a vyjednávání se zaměstnavateli	Obsahem smlouvy je komplex služeb, které budou uchazeči poskytnuty v průběhu 12 měsíců trvání tzv. transičního zaměstnání (= pracovní poměr na dobu určitou s doprovodnými službami vedoucími k následnému uplatnění na volném trhu práce). Sociálnímu podniku budou poskytovány: - příspěvky na mzdu transičního pracovníka - příspěvky na mzdu poradci z řad pracovníků zaměstnavatele (mistr, personalista apod.) - příspěvky na zaměstnaneckou rekvalifikaci Smlouva zároveň zaváže sociální podnik umístit na trh práce nejméně 50 % transičních pracovníků.	pracovní asistence v prvních 6-8 týdnech po nástupu do běžného zaměstnání (krizové období) ze strany stávajícího poradce ze soc. podniku (v případě dřívějšího nástupu), popř. poradce ÚP či soc. pracovníka obce/NNO (telefon, návštěva na novém pracovišti apod.)
Typ intervence	Evidence na ÚP	Veřejná služba (VS)	Dotované zaměstnání (VPP, SÚPM, projekty)	Zaměstnání v sociálním podniku (max. 30 % znevýhodněných, tzv. transičních, pracovníků) ošetřené smlouvou mezi ÚP a sociálním podnikem vymezující služby, včetně rekvalifikací a zprostředkování následného zaměstnání na volném trhu práce	Zaměstnání na volném trhu práce
Délka trvání	2 měsíce až několik let	3 měsíce, s možností opakování v rámci 12 měsíců (max. 6 měsíců)	6 – 12 měsíců	12 měsíců pracovního poměru s doprovodnými službami, vhodné rozložení činností po dobu trvání transičního zaměstnání: 3 měsíce – „ochutnávka“ různých typů práce 9 měsíců – plný výkon, zaměstnanecké RK 3 měsíce – zprostředkování zaměstnání na TP	evaluace po dobu 6 měsíců, zda se uchazeči nevracejí do evidence ÚP (podklad pro hodnocení sociálních podniků)
Stav klienta	znevýhodněný uchazeč o zaměstnání	zaměstnatelný (job-ready) uchazeč o zaměstnání	zaměstnaná osoba částečně pokrývající své životní potřeby příjmem z práce, s odklonem od závislosti na dávkovém systému	pracovník začleněný do běžného pracovního kolektivu, s návyky potřebnými na volném trhu práce (příchody, svačiny, dovolená, nemocenská), které není možno získat v homogenním kolektivu znevýhodněných pracovníků	zájemce o zaměstnání v případě zájmu o rozšíření kvalifikace či změnu zaměstnání (bez nutnosti evidence jako uchazeč)

Definice sociálního podniku ve výzvách ESF a ERDF

- 1) min. 40 % zaměstnanců z celkového počtu zaměstnanců sociálního podniku musí pocházet z cílových skupin
- 2) vztahy sociálního podniku směřují k maximálně možnému zapojení pracovníků do rozhodování a k posílení sociální soudržnosti.
- 3) min. 51 % zisku je povinen příjemce reinvestovat do sociálního podniku,
- 4) sociální podnik je orientován lokálně/ regionálně a environmentálně

Výzva č. 30 Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost

neinvestiční výzva

celková alokace 248 801 970,89 Kč, z toho schváleno přes 142 mil. Kč

Výzva č. 8 Integrovaného operačního programu

investiční výzva

aktuální výzva vyhlášená 29. července 2011

celková alokace 220 283 651,- Kč

Dílčí evaluace praxe podle MPSV

převaha integračních sociálních podniků

převažující cílová skupina – osoby se zdravotním postižením

převažující právní forma žadatelů – nejčastěji s.r.o., dále o.p.s.,
družstvo, OSVČ

nejčastěji podporované podnikatelské činnosti – pohostinství
(např. restaurace, kavárny, penziony), služby (technické/úklidové
služby, stavebnictví, prádelna, tiskařské centrum), strojní výroba

Očekávaný vývoj podle MPSV

nastavení parametrů podle závěrečné evaluace výzvy
č. 30 OP LZZ, výzvy č. 1 IOP a výzvy č. 8 IOP

zvýšení počtu sociálních podniků, které akcentují všechny
principy sociálního podnikání

systémová podpora sociálním podnikatelům – podpůrné aktivity
pro sociálního podnikatele

Příklady sociálních podniků podpořených z OP LZZ –

Pracovní Sobota s. r. o.

- poskytování zahradnických a úklidových prací v plzeňském regionu
- zaměstnáno 14 osob se zdravotním postižením.

Příklady sociálních podniků podpořených z OP LZZ

Institut pro památky a kulturu, o. p. s.

podnik provozuje v Písku internetový portál www.propamatky.info
zaměstnány 3 osoby se zdravotním postižením

Příklad sociálního podniku podpořeného z dotace IOP

David Štych (OSVČ)

výroba biopaliv, pelet a briket z dřevěných pilin a odpadového dřeva
z dotace byla pořízena peletovací linka
v provozu jsou zaměstnány 4 osoby se zdravotním postižením

Příklad sociální firmy

Sociální firma Aver Drom

Přerov

- provádí **kamenické, dlaždičské, zednické, pomocné stavební (zednické) práce**, speciální práce (bourání a demolice)
- zakázky pro soukromé investory, zakázky pro obce subdodávky pro velké stavební společnosti
- **6 zaměstnanců** se smlouvou na dobu neurčitou – obyvatelé sociálně vyloučených lokalit, nezaměstnaní, mladí do 26 let + zaměstnanci na dobu určitou (DPP)
- dvouletý projekt zahájen v květnu 2011 (s přípravou asistovala Agentura)
- firma bude reinvestovat více než 51% čistého zisku do rozvoje společnosti

Příklady ústecký kraj

Catering Nany

2 742 320,00 Kč

Podpořeno ve výzvě

OPLZZ č. 30

Projekt byl zahájen 1.3.2011

Přijat manažer projektu a
další 3 pracovníci

Účastníci/ce projektu

osoby dlouhodobě

nezaměstnané

osoby s nízkou kvalifikací

osoby z romských lokalit

osoby z etnických menšin,

azylanti/tky, imigranti/tky

Příklad ústecký kraj

Revipro s.r.o Chomutov

4 884 481,00 Kč, podpořeno ve výzvě OPLZZ č. 30

projektování elektro, revizí el. zařízení včetně oprav, technického zabezpečení, BOZP a z těchto oblastí vyplývající lektorská a poradenská činnost.

Cílem společnosti je zaměstnat celkem 5 OZP, z toho 1 s mentálním postižením

Příklad ústecký kraj

3B sociální firma s.r.o., Oldřichov u Duchcova

- Založena 11. 1. 2011
- Zahájení činnosti je podpořeno z ESF ČR, OP LZZ, výzvy č. 30
- Realizace projektu zahájena 1. 1. 2012
- V rámci projektu se firma zavazuje k vytvoření a udržení 5 nových pracovních míst pro občany znevýhodněné na trhu práce.
- Aktuálně zaměstnává 5 osob (obyvatel sociálně vyloučených lokalit) na pracovní smlouvu. Zahajuje sezónní práce pro Lesy ČR, kde budou zaměstnání další cca 4 osoby na DPČ (zatím jsou 2)

Příklad 3B sociální firma, s.r.o

Činnost firmy:

- **sekání trávy se sběrem, mulčování, sekání nepřístupných a přerostlých vegetací, odvoz a likvidace trávy)**
- **péče o trávníky**
- **řez a tvarování stromů a plotů**
- **údržby zahradních prvků**
- **péče o okrasné záhony**
- **zakládání a čištění zahradních jezírek**
- **úklid listí, sněhu, uhlí a otopového dřeva**
- **štípání dřeva**

Příklad 3B sociální firma, s.r.o

Činnost firmy:

- drobná kovovýroba – držáky, stojany, rámy, regály, kovové konstrukce
- výroba mříží, zábradlí, vrat, branek, dveří, zábradlí, plotových dílců, ozdobných prvků, jejich instalace a opravy
- výroba zahradního sortimentu, přístřešků

Příklad 3B sociální firma, s.r.o

Činnost firmy:

- malířské a lakýrnické práce
- tapetování
- zednické práce
- stěhování – dodávka a přívěsný vozík
- drobné opravy v domácnosti (elektrikářské, instalatérské, truhlářské)
- pomocné stavební práce
- výkopové práce
- úklidové práce

Příklad 3B sociální firma, s.r.o

Výhody:

Zakladatelská NNO (Občanské sdružení Květina) zná potřeby a limity zaměstnanců a v rámci poskytování psychosociální podpory ve firmě se na ně může zaměřit. Zaměstnanci zároveň využívají preventivní sociální služby nabízené NNO (poradenství v problematice bydlení, dluhové poradenství, atd.).

Rizika:

Sociální firma nesmí stavět jen na znalostech z neziskového sektoru, je nutná znalost někoho ve firmě, kdo se orientuje v podnikatelských aktivitách, jak v samotném praktickém výkonu, tak v oblasti získávání zakázek, dojednávání cen.

Příklad 3B sociální firma, s.r.o

Problémy:

V době přípravy bylo město aktivitám projektu nakloněno, uvažovalo o možném zadávání zakázek z oblasti údržby zeleně a drobné zakázky spojené s údržbou nemovitostí ve správě majetku města, které jsou běžně zadávány firmám mimo město. Rada města schválila, že zajistí prostory pro zázemí firmy v areálu technických služeb.

Realita:

Město sociální firmě žádné zakázky nezadává
Prostory sociální firma získala od soukromé osoby

Diskuse

- 1) Sociální firma představuje ve světě rozšířený institut u nás dosud v oblasti zaměstnávání sociálně znevýhodněných využívána velmi omezeně**
- 2) Pro přežití firem je potřebný podíl na veřejných zakázkách. Někteří zástupci obcí však tvrdí, že sociální firmy nelze nijak zvýhodnit**
- 3) Sociální firmy jsou jen dílčím nástrojem politiky zaměstnanosti. Příklad: Nezaměstnanost k 31.3.2012 v Ústeckém kraji 13,67 %, tj. 62 386 neumístěných, počty lidí ze sociálně znevýhodněného prostředí zaměstnaných v sociálních firmách se pohybují v rádech jednotlivců, maximálně několika desítek osob**
- 4) Sociální firmě je umožněno vyvést až 49 % zisku, někteří mají obavy z toho, že bude státní či obecní podpora firmou využita pro obecně prospěšné účely jen částečně**

Děkuji za pozornost

Mgr. Filip Pospíšil, Ph.D.

pospisil.filip@vlada.cz

www.socialni-zaclenovani.cz